

Introduktion till förtroendevalda Patientnämnden

Patientnämnden

Datum 2026-04-08	Diarienummer Dnr	I samarbete med Patientnämndsförvaltningen
Handläggare Lena Hedström	För organisation Kansliavdelningen	
Version		

Innehåll

1	Patientnämnden.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
1.1	Nämndens ledning	3
1.2	Vad gör nämnden?.....	3
1.2.1	Hur påverkar nämnden medborgarna?.....	4
1.3	Nämndens namn särskilda uppdrag	Fel! Bokmärket är inte definierat.
1.4	Arbetssätt.....	4
2	Nämndspecifik ordlista, termer och begrepp	5

1 Patientnämnden

I denna introduktion kan du lära dig om patientnämndsförvaltningens organisation, ansvarsområde, arbetssätt, styrande dokument och hur patientnämnden påverkar medborgare i vardagen. Patientnämnden är patienternas röst i vårdens kvalitets- och utvecklingsarbete. Patientnämnden bidrar med ett unikt patientperspektiv som kompletterar vårdens kvalitets- och patientsäkerhetsuppföljningar.

1.1 Nämndens ledning

Patientnämnden är en politisk sammansatt och fristående nämnd reglerad enligt Lag om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården (2017:372). I patientnämnden sitter förtroendevalda politiker; sju ledamöter och sju ersättare som utses av regionfullmäktige.

Patientnämnden övertar inte ansvar och befogenheter från vårdgivaren och har inga disciplinära befogenheter. Sammanställningar i rapportform redovisas ärendena avidentifierade på nämndens politiska sammanträden. Patientnämndens ledamöter och personal arbetar under tystnadsplikt.

Patientnämnden medverkar också i arbetet att förbättra vården och i patientsäkerhetsarbetet.

Patientnämndsförvaltningen är en liten organisation med förvaltningschef och fyra handläggare; samtliga medarbetare har en legitimerad vårdprofession.

1.2 Vad är patientnämndens uppdrag?

Patientnämndens förvaltning hjälper patienter och närstående att föra fram sina synpunkter och klagomål till vårdgivare och ser till att de blir besvarade. Minst lika viktigt är att sammanställa, analysera och återföra de erfarenheter som kommer fram i ärendena. Genom analyser av inkomna synpunkter identifieras återkommande mönster, riskområden och utvecklingsbehov inom hälso- och sjukvården och tandvården.

Dessutom ges den information som patienter och närstående behöver för att kunna ta tillvara sina intressen i vården.

I patientnämndens uppdrag ingår att främja kontakten mellan patienter, närstående och vårdpersonal. De medverkar även till att förbättra vård och tandvård genom att föra fram synpunkter och förbättringsförslag till vården. De informerar om övriga myndigheter och instanser, till exempel IVO, Lof, Läkemedelsförsäkring och privattandvårdsupplysning. Informerar om verksamheten till befolkningen, patient- och brukarorganisationer, vårdenheter och studerande. De är samverkanspart i det övergripande patientsäkerhetsarbetet i Region Dalarna. Utöver det rekryteras och tillsätts stödpersoner till patienter som vårdas med tvång.

Patientnämndens rapporter och analyser utgör ett viktigt underlag för vårdens kvalitets- och patientsäkerhetsarbete. Genom återföring till verksamheter, chefer och andra beslutsfattare bidrar nämnden till att patienternas erfarenheter tas tillvara och omsätts i förbättringar av vården.

Patientnämndens ledamöter har ett strategiskt uppdrag. Utifrån patienters och närståendes erfarenheter ska nämnden identifiera mönster, risker och utvecklingsområden i vården. Genom analyser och återföring bidrar ledamöterna till kvalitetsutveckling och patientsäkerhet i Region Dalarna.

Patientnämnden sammanträder vanligtvis i futurum, plan 4 på regionkontoret i Falun.

1.2.1 Hur påverkar nämnden medborgarna i vardagen?

Patientnämnden och dess förvaltning är ute och informerar Dalarnas medborgare att kontakta patientnämnden på Region Dalarna om missnöje uppstår med vården. Levande bibliotek är personer med egen erfarenhet som patient eller närstående från vård och omsorg som deltar i dialog med vårdpersonal. Genom Levande bibliotek tillförs patientperspektiv som kan användas i vårdens utvecklingsarbete.

Patientnämnden ansvarar för att rekrytera, utbilda och förordna stödpersoner till patienter som vårdas enligt lagen om psykiatrisk tvångsvård eller lagen om rättspsykiatrisk vård. Stödpersonen är en medmänniska som står fri från vården och fungerar som ett stöd för patienten under vårdtiden.

Stödpersonsverksamheten är en viktig rättssäkerhetsfunktion som stärker patientens möjligheter till delaktighet och inflytande.

Verksamheten har en plats på 60plus mässan där de möter människor som fyllt 60 år. En mässa där patientnämnden kan sprida information om nämnden och dess verksamhet under hösten i två dagar.

Förvaltningen kan endast informera vårdinstanserna om missnöje och eventuella felaktigheter och har ingen befogenhet att agera på klagomål.

Patientnämndensförvaltningens verksamhet håller till på plan 3 i regionkontoret i Falun.

1.3 Arbetssätt

Beredningsprocessen är en fem veckor lång process. Tjänsteberedning för förvaltningschef och nämndcontroller då vi går igenom det som är aktuellt till nästa nämnd, därefter ordförandeberedning där även ordförande för den politiska nämnden är med. Sedan följer presidieberedning, kan liknas vid arbetsutskott där 1:e vice- och 2:e vice ordförande är med, men presidieberedningen har ingen beslutsrätt, därefter blir det patientnämnd. Det är två patientnämnder under våren och tre patientnämnder under hösten samtliga äger rum i Falun på regionkontoret.

1.4 Styrdokument

Patientnämndens reglemente RS2023/767

[patientnamndens-reglemente-daterat-2023-06-08.pdf](#)

Patientnämndens delegeringsbestämmelser RD19/00251

[delegering-och-verkstallighet-patientnamnden.pdf](#)

2 Nämndspecifik ordlista, termer och begrepp

Ta med begrepp som används av de som jobbar inom förvaltningen.

IVO – inspektion för vård och omsorg

Löf – Regionernas ömsesidiga försäkringsbolag

Levande bibliotek - är självfarna personer som med sin erfarenhet från vård och omsorg deltar i dialog med vårdpersonal. Genom Levande bibliotek tillförs patientperspektiv som kan användas i vårdens utvecklingsarbete.

Läkemedelsförsäkring – Den som anser sig blivit skadad av ett läkemedel kan vända sig till läkemedelsförsäkringen för att få sin sak prövad.

Privattandvårdsupplysning – En upplysningstjänst vid klagomål och den första kontakten med privattandläkarens förtroendenämnd.
